

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

ผลของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว
ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและภาวะสุขภาพ

THE EFFECTS OF THE DISCHARGE PLANNING PROGRAM FOR ELDERLY
PATIENTS WITH HEART FAILURE FOCUSING ON SELF-CARE
BEHAVIORS AND HEALTH STATUS

เรวดี ศรีสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ผลของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้สูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลวต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเองและภาวะสุขภาพ

เรวัต ศิริสุข พ.ศ. 2558

ผลของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว
ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและภาวะสุขภาพ
THE EFFECTS OF THE DISCHARGE PLANNING PROGRAM FOR ELDERLY
PATIENTS WITH HEART FAILURE FOCUSING ON SELF-CARE
BEHAVIORS AND HEALTH STATUS

เรวดี ศรีสุข

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2557

รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา พันธภักดิ์
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

อาจารย์ ดร.นภาพร แก้วนิมิตชัย
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพยัคฆ์
กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นทีธนสมบัติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

อาจารย์ ดร.นภาพร แก้วนิมิตชัย
กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นทีธนสมบัติ
กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นทีธนสมบัติ
ประธานหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
(การพยาบาลผู้ใหญ่)

รองศาสตราจารย์อัสยา จันทรวินยานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ผลของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและภาวะสุขภาพ

เรวดี ศรีสุข 534013

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: นภาพร แก้วนิมิตชัย, ค.ด.

กนกพร นทีชนสมบัติ, พย.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว โดยใช้รูปแบบ D-METHOD ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและภาวะสุขภาพ เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้สูงอายุทั้งเพศชายและเพศหญิงที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะหัวใจล้มเหลว และเข้ารับการรักษาระยะยาวในอายุรกรรมชายและหญิง โรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่ง ในภาคกลาง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม 25 ราย ได้รับการวางแผนจำหน่ายแบบผู้ป่วยทั่วไปตามปกติ และกลุ่มทดลอง 25 ราย ได้รับโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว และคู่มือ “การดูแลตนเองสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว” เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ข้อมูลสุขภาพ และความต้องการการวางแผนจำหน่าย แบบประเมินพฤติกรรมการดูแลตนเอง และแบบประเมินภาวะสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว

ผลการศึกษาพบว่า

1. ก่อนให้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายกับกลุ่มทดลองและให้การวางแผนจำหน่ายแบบปกติกับกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง และคะแนนภาวะสุขภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองหลังให้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายสูงกว่าก่อนการให้โปรแกรมการวางแผนจำหน่าย และมีคะแนนภาวะสุขภาพหลังให้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายดีกว่าก่อนการให้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองหลังให้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายสูงกว่ากลุ่มควบคุม และมีคะแนนภาวะสุขภาพหลังให้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลว โดยใช้รูปแบบ D-METHOD ช่วยให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลวมีพฤติกรรมการดูแลตนเอง และมีภาวะสุขภาพดีขึ้น ดังนั้น โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลวในการศึกษานี้สามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาล

คำสำคัญ: การวางแผนจำหน่าย ภาวะหัวใจล้มเหลว พฤติกรรมการดูแลตนเอง ภาวะสุขภาพ ผู้สูงอายุ

THE EFFECTS OF THE DISCHARGE PLANNING FOR ELDERLY
PATIENTS WITH HEART FAILURE ON SELF-CARE
BEHAVIORS AND HEALTH STATUS

REWADEE SRISUK 534013

MASTER OF NURSING SCIENCE (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : NAPAPORN KAEWNIMITCHAI, Dr.E.

KANOKPORN NATEETANASOMBAT, Ph.D.

ABSTRACT

This research aimed to study the effects of the discharge planning program for elderly patients with heart failure on self-care behaviors and health status by using D-METHOD technique. Purposive sampling was employed to obtain a sample. Fifty samples, who were diagnosed with heart failure and admitted at female and male medical ward in General hospital of the Central region of Thailand, was recruited. There were two groups of this study. The twenty five control group received general discharge planning from the medical ward. The other twenty five experimental group received discharge planning program for elderly patients with heart failure. The discharge planning program for elderly patients with heart failure and handbook entitled on “self-care for elderly patients with heart failure” were used as the research tools in this study. Data collection tools were demographic, health, and discharge planning needs questionnaire, self-care behaviors assessment for elderly patients with heart failure, health status assessment for elderly patients with heart failure.

The study results indicate that :

1. Not different self-care behaviors and health status before experimental between control group and experimental group were statistically significant at .05
2. The self-care behaviors and health status in post experimental was better than pre-experimental in statistically significant at .05
3. The self-care behaviors and health status of the experimental group after the intervention were statistically significant better than those of the control group at .05

This study demonstrated that the discharge planning program for elderly patients with heart failure by using D-METHOD technique can help elderly patients with heart failure received self-care better and improve health status as well. Therefore, this program could be further applied on a guideline in practice nursing care.

Keywords: discharge planning, Heart failure, self-care behaviors, health status, elderly

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ดร.นภาพร แก้วนิมิตชัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นทีธนสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้คำปรึกษา และแนะนำแนวทางอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนตรวจแก้ไข และเสนอแนะเพิ่มเติมให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อรสา พันธุ์ภักดี ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร. จริยาวัตร คมพยัคฆ์ กรรมการสอบ ที่กรุณาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง ขอขอบพระคุณอาจารย์ นพนัฐ จำปาเทศ อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้สถิติกับงานวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ และคณาจารย์พิเศษทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาอันมีค่าแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือตลอดการศึกษา และกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่เป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ และหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งในภาคกลางที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลการวิจัยและสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้ปวยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลวทุกท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาอันมีค่าเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้อกำลังใจเสมอมา รวมทั้งเสียสละในการรับผิดชอบงานแทนผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษา และขอขอบพระคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ รุ่นที่ 2 ทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ และให้อกำลังใจด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา - มารดาผู้ให้การอุปการะเลี้ยงดู คอยสอน ช่วยเหลือให้อกำลังใจ และให้การสนับสนุนแก่ผู้วิจัยเสมอมา สำหรับคุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแต่บุพการี คณาจารย์ และผู้ปวยสูงอายุที่มีภาวะหัวใจล้มเหลวทุกท่าน

เรวดี ศรีสุข